

Mirosława Bukowska-Schielmann

W odpowiedzi recenzentowi

Pamiętnik Literacki : czasopismo kwartalne poświęcone historii i krytyce literatury polskiej 87/3, 231

1996

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

IV. DYSKUSJE – KORESPONDENCJA

Pamiętnik Literacki LXXXVII, 1996, z. 3
PL ISSN 0031-0514

W ODPOWIEDZI RECENZENTOWI

Pragnę wyrazić wdzięczność Recenzentowi mojej książki (*„ja w śnie narodu przeklętym, uśpiony”*. Stanisława Wyspiańskiego dramaty-sny), p. Rafałowi Węgrzyniakowi, nie tylko za to, iż na pierwszych dwóch stronicach swojej recenzji (*„Pamiętnik Literacki”* 1995, z. 4) zacytował starannie wiele tez mojej pracy, ale i za konkludujące uwagi, niezwykle krytycznie oceniające moją publikację. Uwagi te są cennym potwierdzeniem towarzyszącej mi przy analizach dramatów Wyspiańskiego świadomości, że:

– konieczna jest reinterpretacja twórczości Wyspiańskiego, do której obliguje, z jednej strony, ujawniające się w ostatnich latach odnowione spojrzenie na epokę romantyzmu, problematykę dzieł „wieszczów”, a z drugiej – rozwijający się język teoretyczno-krytyczny, inspirujący do weryfikacji utartych kanonów interpretacji (nie twierdzą, że moja praca doskonale odzwierciedla te tendencje, wręcz przeciwnie, uważam, że jest tu jeszcze wiele do zrobienia);

– przewartościowując interpretacje dramatów Wyspiańskiego narażam się tym historykom teatru, dla których weryfikacja zastanego, schematycznego widzenia idei dzieł Wyspiańskiego nie jest atrakcyjna, gdyż zmusza do odnawiania metod uprawiania historii teatru.

Nie spieram się więc o szczegóły, rozumiejąc także, iż Autor omówienia wykorzystał będące w dyspozycji recenzentów narzędzie przemocy, jakim jest ubezwłasnowolnienie sensu zdań przez odarcie ich z kontekstu. Łatwo tworzyć zarzuty czy ironizować, jeśli pomija się rozumienie sensu całości wypowiedzi.

Rozumiem również, że Recenzent, jako autor cennej książki *Wokół „Wesela”* (Wrocław 1991), musiał poświęcić kolejne dwie stronicie tropieniu moich zdań o *Weselu*, które, co z żalem przyznaję, interesowało mnie nader marginalnie.

Jedno więc tylko faktograficzne sprostowanie: do książki *Studia o dramacie i teatrze Stanisława Wyspiańskiego*, pod redakcją Jana Błońskiego i Jacka Popiela, przekazałam – nie, jak pisze Autor, ponad połowę tekstu (publikacja moja ma 10 arkuszy wydawniczych), lecz 2 arkusze autorskie, w których nie pada słowo „sen”, wyakcentowane zostały natomiast możliwe modele odbioru dzieła Wyspiańskiego.

Żyjąc nadzieję, że publikowany głos Recenzenta nie będzie jedynym krytycznym odzewem na moją książkę i dzięki temu powstanie możliwość merytorycznej dyskusji o interpretacji twórczości Wyspiańskiego,

pozostaję z należyтым szacunkiem

Miłostawa Bukowska-Schiellmann